

CEDAW a publicat observații finale asupra celui de al 6-lea Raport periodic al Republicii Moldova

Urmare a celei de a 75-a Sesiuni a Comitetului ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) [1] au fost publicate [observațiile finale](#) al Comitetului care înglobează recomandările pentru Republica Moldova.

Anterior audierii Guvernului Republicii Moldova la CEDAW, Asociația Promo-LEX a elaborat și transmis către Comitet [Raportul privind discursul de ură și instigare la discriminare împotriva femeilor în Moldova](#). În parteneriat cu Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor a fost elaborat și transmis [Raportul privind situația femeilor consumatoare de droguri, lucrătoarelor sexului comercial și femeilor plasate în instituții penitenciare din Republica Moldova](#) și a contribuit cu expertiză la *Raportul cu privire la punerea în aplicare a recomandării generale – nr. 19 privind violența bazată pe gen împotriva femeilor*, elaborat în cadrul Coaliției “Viață fără violență în familie”, împreună cu La Strada Moldova și Centru de Drept al Femeilor.

Concluziile și recomandările Rapoartelor au fost discutate în cadrul sesiunilor non formale cu reprezentanții societății civile și apărători ai drepturilor omului. De asemenea, în baza acestora membrii Comitetului au formulat mai multe întrebări, în cadrul sesiunii de audiere, către Guvernul Republicii Moldova.

O bună parte a concluziilor și recomandărilor Promo-LEX au fost incluse în observațiile finale ale Comitetului, sub formă

de recomandări către Guvernul Republicii Moldova.

Iată care sunt acestea în funcție de domeniu:

Domeniul – Participarea egală la viața politică și publică a femeilor

În premieră, la Geneva, s-a discutat problema discursul de ură împotriva femeilor în Moldova. Comitetul și-a exprimat îngrijorarea privind utilizarea discursul de ură împotriva femeilor și a stereotipurilor de gen discriminatorii în discursul politic, care împiedică participarea femeilor la viața politică și publică.

***CEDAW recomandă:** Adoptarea Legii cu privire la discursul de ură și sporirea protecției femeilor împotriva acestui tip de discurs, inclusiv prin campanii de sensibilizare în rândul politicienilor, monitorizarea utilizării stereotipurilor discriminatorii și a limbajului sexist în discursul politic și asigurarea remediilor eficiente pentru victime.*

Domeniul – Traficul de femei și exploatarea lucrătoarelor sexului comercial

La acest capitol Comitetul s-a arătat îngrijorat de incriminarea femeilor, lucrătoare ale sexului comercial, dar și de absența programelor de ieșire pentru aceste femei.

***CEDAW recomandă:** Abrogarea articolului 89 alineatul (1) din Codul Contravențional pentru dezincriminarea femeilor, lucrătoare ale sexului comercial și oferirea de venituri alternative care generează oportunități, programe educaționale și programe de ieșire pentru aceste femei;*

Eliminarea stigmatizării și discriminării împotriva femeilor și fetelor, lucrătoare ale sexului comercial și asigurarea accesului la servicii de sănătate, de asistență juridică și adăpost.

Domeniul – Grupuri vulnerabile de femei

1. Comitetul și-a exprimat îngrijorarea asupra faptului că furnizarea de servicii de sprijin pentru femeile consumatoare de droguri a fost delegată în mare parte organizațiilor societății civile.
2. O altă îngrijorare se referă la femeile aflate în detenție și anume lipsa accesului la produsele de îngrijire a sănătății și condițiile inadecvate de igienă din instituțiile penitenciare.

CEDAW recomandă:

1. *Oferirea de finanțare adecvată pentru organizațiile societății civile care oferă servicii de reabilitare pentru femeile consumatoare de droguri.*
2. *Îmbunătățirea condițiilor din locurile de detenție, unde sunt deținute femei și asigurarea accesului adecvat la produsele de îngrijire a sănătății și de igienă personală pentru femeile aflate în detenție, în conformitate cu Regulile Națiunilor Unite pentru tratamentul femeilor deținute și măsuri neprivative de libertate pentru femeile infractoare (Regulile Bangkok; Rezoluția 65/229 a Adunării Generale).*

Domeniul – Violența în bază de gen împotriva femeilor

Comitetul a enumerat o serie de îngrijorări la acest capitol precum:

(a) sub raportarea violenței în bază de gen împotriva femeilor, în special a violenței în familie, din cauza fricii de stigmatizare și re-victimizare;

(b) că acordarea de compensații financiare în temeiul Legii nr. 196/2016 (modificarea Legii nr. 45-XVI privind prevenirea și combaterea violenței în familie) și Legea nr. 137/2016 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor deseori nu se aplică în cazurile de violență sexuală împotriva femeilor;

(c) aplicarea limitată a cadrului legal pentru combaterea violenței bazate pe gen, din cauza alocării resurselor insuficiente;

(d) lipsa adăposturilor și serviciilor de sprijin pentru femeile victime ale violenței în bază pe gen, inclusiv consiliere psihosocială, asistență juridică și programe de reabilitare, în special în zonele rurale și în regiunea transnistreană;

(e) faptul că datele furnizate de Guvernul Republicii Moldova cu privire la cazurile de violență în bază de gen acoperă doar anumite forme de violență în bază de gen și nu sunt dezagregate în funcție de sex, vârstă, etnie, locație geografică, dizabilitate și relația dintre infractor și victimă;

(f) neratificarea de către Guvernul Republicii Moldova a Convenției de la Istanbul, care a fost semnată în anul 2017.

CEDAW recomandă:

(a) să elimine barierele și stigma care descurajează femeile să raporteze cazuri de violență în bază de gen către autoritățile competente, inclusiv prin campanii de sensibilizare și instruire pentru lucrători din domeniul justiție și Poliție;

(b) să aloce resurse suficiente pentru acordarea unei compensații financiare victimelor violenței domestice în temeiul Legii nr. 196/2016 și victimelor altor infracțiuni de violență în bază de gen, în temeiul Legii nr. 137/2016 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor;

(c) să aloce resurse umane, tehnice și financiare adecvate pentru implementarea eficientă a strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor și violenței în familie (2018-2023) și a planului de acțiune aferent, pentru a asigura victimelor acces adecvat la adăposturi și servicii de sprijin accesibile, inclusiv tratament medical, consiliere psihosocială și asistență juridică pe întreg teritoriul țării;

(d) să ofere finanțare adecvată organizațiilor societății civile din regiunea transnistreană, care oferă sprijin și asistență accesibilă și inclusivă femeilor victime ale violenței în bază de gen; continuă eforturile de sporire a gradului de înțelegere a necesității asigurării disponibilității acestor servicii de către autoritățile de facto din regiunea transnistreană;

(e) să îmbunătățească procedura de colectare a datelor privind toate formele de violență în bază de gen, inclusiv violența economică și psihologică, dezagregate în funcție de sex, vârstă, etnie, locație geografică, dizabilitate și relația dintre victimă și infractor, pentru a permite funcționarilor publici relevanți monitorizează eficienței legislației, politicilor și practicilor relevante în prevenirea și reducerea violenței în bază de gen;

(f) ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice (Convenția de la Istanbul).

Guvernul Republicii Moldova urmează să implementeze aceste recomandări.

Aminti că, în perioada 16-20 februarie 2020, la Geneva s-a desfășurat cea de a 75-a Sesiune a Comitetul ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW).

Aceasta a reprezentat o oportunitate pentru reprezentanții

societății civile și apărătorii drepturilor omului să atragă atenția Comitetului ONU și a comunității internaționale asupra problemelor cu care se confruntă mai multe categorii de femei din Moldova.

[\[1\]](#) Comitetul pentru Eliminarea Discriminării împotriva Femeilor (CEDAW) este o instituție specializată a ONU abilitată să monitorizeze gradul de implementare a prevederilor Convenției CEDAW de către statele care au ratificat-o.